

«Жамбыл облыстық қан орталығы» ШЖК МКК

Хаттама № 13

Тараз қаласы

30.10.2023 ж.

Қатысқандар: Директордың медицина қызметі жөніндегі орынбасары – А.Ж.Бегелтаева, ҚТБ меңгерушісінің м.а - А.Б.Ильясова, ҚДБ меңгерушісінің м.а – Р.А.Комекбаева, СБ және ІА бөлімінің меңгерушісі – А.М.Кулымбетова, ПБҚ инспекторы – А.Д.Капан, ДЖ және ДҚӨББ дәрігер терапевті – А.Н.Кульджабаева, ҚДБ дәрігер трансфузиологы – А.М.Джаланашова, ДЖ және ДҚӨББ аға медбикесі – А.Р.Искакова, ҚДБ аға медбикесі – А.М.Суранова, ҚТБ аға зертханашысы – Г.И.Елеусинова және қан орталығының орта медицина қызметкерлері мен кіші бикелері.

КҮН ТӘРТІБІ

- 1. Медициналық ұйымдар қызметкерлерінің қолды гигиеналық өңдеуі**
- 2. Жемқорлыққа жол беру – ұрпақтың болашағына балта шабу**

Сөз сөйлеген: дәрігер-эпидемиолог – С.Т. Бигельдиева

Медициналық ұйымдар қызметкерлерінің қолды гигиеналық өңдеуі

«Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың алдын алу жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 2 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-151 бұйрығының 2-қосымшасына сәйкес медицина қызметкерлерінің қолды өңдеу тәртібі талқыланды.

Медициналық ұйымдарда МККБИ қоздырғыштары берілуінің және таралуының негізгі факторы - медицина персоналының манипуляциялар жасау кезінде немесе медициналық ұйымның сыртқы ортасының әртүрлі объектілерін (аппараттарды, аспаптарды, пациенттерге күтім жасауға арналған заттарды, санитариялық-техникалық жабдықты, төсек-орын жабдықтарын, медициналық бұйымдарды, таңу материалын, медициналық қалдықтарды) ұстау кезінде қолының ластануы болып табылады.

Медициналық манипуляцияларды жүзеге асыратын медицина персоналы қолын тиімді өңдеуді қамтамасыз ету үшін мынадай талаптарды сақтауы қажет: тырнақты алу, қолға лак жақпау, жасанды тырнақтың болмауы, зергерлік бұйымдар мен сағат, білезік тақпау, қолды зақымдаудың болмауы, білекті киім жауып тұрмауы тиіс.

Медициналық ұйымдар қызметкерлерінің қолды гигиеналық өңдеуінің үш тәсілі бар:

- 1) қолды антисептик қолданбай, сабынмен және сумен жуу;
- 2) қолды антисептик қолдану арқылы (гигиеналық) өңдеу;
- 3) қолды хирургиялық дезинфекциялау.

Қолды антисептиктерді қолданбай, сабынмен және сумен жуу мынадай жағдайларда: тамақ өнімдерімен жұмыс жасаудың, тамақ дайындаудың және үлестірудің алдында, тамақ ішу алдында, дәретханаға барғаннан кейін, пациентпен тікелей байланыс болмаған кезде пациентке күтім жасағанға дейін және одан кейін (төсек-орын жабдықтарын ауыстыру, үй-жайды жинау), инфекциялық және паразиттік аурулардың белгілері бар пациенттерді қоспағанда, науқастың зақымдалмаған терісін ұстағаннан кейін (пальпациялау, пульсті, артериялық қысымды өлшеу), жұмысқа тұру/жұмыстан кету кезінде, қол қатты ластанған барлық жағдайларда жүргізіледі.

Қолды жуу үшін жылы ағынды су, дозаторы бар құтылардағы сұйық сабын, бір рет қолданылатын сүлгілер немесе сулықтар пайдаланылады. Жартылай босаған құтыға сұйық сабын құюға болмайды.

Қолды жуу мынандай реттілікпен жүргізіледі:

- 1) су құбырының шүмегін ашыңыз;
- 2) қолыңызды жылы сумен жуыңыз;
- 3) суланған қолыңызға сабын жағыңыз;
- 4) қолды еуропалық стандартына сәйкес өңдеңіз (әр қимыл кемінде 5 рет қайталанады, қолды өңдеу 30 секунд ішінде жүзеге асырылады):
 - бір алақанды екінші алақанмен үйкелеп ілгері-кері ысқылап жуыңыз;
 - оң алақаныңызбен сол алақанның сыртын ысқылаңыз, қолыңызды ауыстыра отырып жуыңыз;
 - бір қолдың саусақтарын екінші қолдың саусақ аралықтарымен біріктіріп, саусақтардың ішкі жақтарын жоғары және төмен қарай ысқылаңыз;
 - саусақтарды біріктіріп, "құлып" жасаңыз да екінші қолдың алақанын бүгілген саусақтардың сыртымен ысқылаңыз;
 - оң немесе сол қолдың бас бармағымен және сұқ саусағымен сол немесе оң саусақтың басын ұстап, айналдыра ысқылаңыз. Білекті айналдыра ысқылаңыз;
 - оң немесе сол қолдың саусақ ұштарымен сол немесе оң қолдың алақанын дөңгелете отырып ысқылаңыз;
- 5) қолыңызды бір рет қолданатын сүлгімен немесе сулықпен құрғатыңыз;
- 6) сүлгіні қоқыс жинауға арналған жәшікке немесе контейнерге тастаңыз;
- 7) шүмекті шынтақпен немесе қолды кептіруге арналған сулықпен жабуға болады.

Антисептиктерді қолданып өңдеу мынадай жағдайларда: пациентпен байланыс алдында, тазалау/асептикалық ем-шара алдында, биологиялық сұйықтықтармен байланыс тәуекелімен байланысты жағдайдан кейін, пациентпен байланыстан кейін, пациенттің айналасындағы сыртқы орта объектілерімен байланыстан кейін жүргізіледі.

Қолды антисептик қолданып өңдеу екі сатыдан тұрады: қолды сабынмен және сумен жуу және тері антисептигімен дезинфекциялау. Қолғап кию қажеттілігі болмағанда биологиялық сұйықтықпен байланыс болмағанда антисептикпен ғана өңдеу техникасын пайдалану қажет.

Қолды антисептик қолданып өңдеу кезіндегі іс-қимыл реттілігі:

- 1) осы Санитариялық қағидалардың 9-тармағына сәйкес қолды сабынмен және сумен жуу;
- 2) алақанға көлемі кемінде 3 миллилитр антисептик жағып еуропалық стандарты бойынша қозғалыс реттілігін сақтай отырып, толық кепкенге дейін қол терісін ысқылау керек (антисептик жаққанға кейін қолды сүртпеу керек);
- 3) антисептикпен өндеудің 6 сатысын жүргізу аяқталғанға дейін экспозиция уақытын ұстай отырып қол ылғалды күйде қалуы тиіс.

Қолды өндеу үшін жылы ағынды су, шынтақ дозаторы бар құтылардағы сұйық сабын, бір рет қолданылатын сүлгілер немесе сулықтар пайдаланылады. Қолды өндеу үшін белгіленген тәртіппен тіркелген және Қазақстан Республикасы мен Еуразиялық экономикалық одақ аумағында қолдануға рұқсат етілген құралдар қолданылады.

Шұғыл жағдайларда немесе реанимация бөлімшелеріндегі жұмыс кезінде қолды сұйық сабынмен және сумен жуудың орнына антисептикті пайдалануға жол беріледі.

Жемқорлыққа жол беру – ұрпақтың болашағына балта шабу

Сыбайлас жемқорлық – мемлекеттегі лауазымды адамдардың, қоғамдық және саяси қайраткерлердің сатылғыштығы, паракорлығы. Өзінің қызметтік мәртебесі мен өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де бейқызметтік мүдделер үшін пайдалану жолымен жеке игіліктерді алу әрекетінен көрініс табады.

«Коррупция» термині латын тілінен «мемлекет организмін, қоғамдық қарым-қатынастарды бұзу» дегенді білдіреді, «параға сатып алу» терминімен сәйкес, яғни лауазымды тұлғаның өз билігі өкілеттігі мен сеніп тапсырылған құқығын заңға және моральдық нормаларға қайшы келетін өтірік айту, бопсалаушылық жасау жолдарымен жеке бас пайдасы үшін пайдалануы.

Қоғамның қабілеттілігі, оның ішінде біздің жастарды бақылау, мемлекеттік шенеуніктердің жемқорлық әрекеттерін анықтау және болдырмау жергілікті мәселелерді зерттеудің арқасында артады. Сыбайлас жемқорлықпен күресу үшін қоғамның барлық жігінің жүйелі түрдегі күш-жігері қажет.

Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес, сыбайлас жемқорлық қылмыстарға негізінен лауазымды қылмыстар жатады: қызмет өкілеттігін теріс пайдалану, билікті не қызметтік өкілеттікті асыра пайдалану, пара алу, пара беру, паракорлыққа делдал болу, қызметтік жалғандық жасау, көрінеу жалған сөз жеткізу, сеніп тапсырылған бөтен мүлікті иеленіп алу немесе ысырап ету, көрінеу жалған жауап беру, сарапшының жалған қорытындысы немесе қате аудару, жалған жауап беруге немесе жауап беруден жалтаруға, жалған қорытынды беруге не қате аударуға сатып алу, лауазымды адамдардың сот үкімін, сот шешімін немесе өзге де сот актісін орындамау, осындай қылмыстардың барлығы жемқорлық сыбайластық байланыстарды пайдалану арқылы жасалады.

Семинар барысында сұрақтар қойылған жоқ.

Шешімі: Микроорганизмдердің қол арқылы берілу жолдарын болдырмау және медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың пайда болуы тәуекелін азайту үшін медициналық ұйымдар қызметкерлері қолдарын

ластанатын немесе ластануы мүмкін болатын барлық жағдайларда Еуропалық стандарт пен бұйрыққа сай өңделсін.

Әрбір адам ұлтымыздың жарқын болашағы үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресуге, оны тоқтатуға ықпал етуге міндетті.

Дәрігер-эпидемиолог С. Бигельдиева